

Šifra kandidata :
A jelölt kódszáma :

Državni izpitni center

JESENSKI ROK
ŐSZI IDŐSZAK

GEOGRAFIJA
FÖLDRAJZ
Izpitna pola 2
2. feladatlap

Petek, 31. avgust 2007 / 80 minut
2007. augusztus 31., péntek /80 perc

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca. Izpitni poli je dodana barvna priloga.

*Engedélyezett segédeszközök: a jelölt töltőtollat vagy golyóstollat hoz magával.
A jelölt két értékelőlapot is kap. A feladatlap egy színes mellékletet is tartalmaz.*

SPLOŠNA MATURA
ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

Navodila kandidatu so na naslednji strani.

A jelöltnek szóló útmutató a következő oldalon olvasható.

Ta pola ima 16 strani, od tega 4 prazne. Barvna priloga ima 2 strani, od tega 1 prazno.

A feladatlap terjedelme 16 oldal, ebből 4 üres. A színes melléklet terjedelme 2 oldal, ebből 1 üres.

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na prvi strani in na ocenjevalna obrazca).

Odgovarjajte v povedih, ne le z besedo ali besedno zvezo. Odgovore vpisujte v za to predvidene prostore z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo. Nečitljive rešitve in nejasni popravki se točkujejo z nič (0) točkami.

Ob nalogah je v oklepaju na desni strani navedeno možno število točk.

Rešujte premišljeno. Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

ÚTMUTATÓ A JELŐLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót. Semmit se hagyjon ki.

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg ezt a felügyelő tanár nem engedélyezi.

Ragassza vagy írja be kódszámát (a feladatlap első oldalának jobb felső sarkában levő keretbe és az értékelőlapokra).

Teljes mondatokban válaszoljon, ne szavakkal vagy szó szerkezetekkel. Válaszait – töltőtollal vagy golyóstollal – az erre kijelölt helyre írja. Olvashatóan írjon. Az olvashatatlan megoldásokat és a nem egyértelmű javításokat nulla (0) ponttal értékeljük.

A feladatok mellett zárójelben feltüntettük az elérhető pontszámot is.

Figyelmesen oldja meg a feladatokat. Bízson önmagában és képességeiben!

Eredményes munkát kívánunk!

D1 – SLOVENIJA / SZLOVÉNIA

1. Poimenujte štiri **naravnogeografske enote**, ki se stikajo na ozemlju Slovenije.
Nevezze meg a Szlovénia területén érintkező négy természetföldrajzi egységet.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

(2 točki/pont)

2. Opišite eno prednost in eno slabost **geografskega položaja Slovenije v Evropi**.
Írja le Szlovénia földrajzi helyzetének egy előnyét és egy hátrányát Európában.

Prednost / Előny: _____

Slabost / Hátrány: _____

(2 točki/pont)

3. Poimenujte **tri jezikovne skupine**, v katere uvrščamo **avtohtone** jezike, ki se govorijo na ozemlju Slovenije.
Nevezze meg azt a három nyelvcsoportot, amelyek közé a Szlovénia területén őshonos nyelveket soroljuk.

1 _____

2 _____

3 _____

(2 točki/pont)

4. Opišite dve **pravici manjšin** v Sloveniji.
Írjon le kettőt a szlovéniai kisebbségek jogai közül.

1 _____

2 _____

(2 točki/pont)

5. Napišite, katero tipično **značilnost** naše države **opisuje besedilo**. Pojasnite eno **prednost** te značilnosti **za Slovenijo**.

Írja le, országunk mely tipikus jellegzetességéről szól a szöveg. Magyarázza meg e jellegzetesség egy előnyét Szlovénia számára.

Čprav je Slovenija majhna, jo po geografskih merilih le s težavo opišemo na kratko. Če opis zastavimo splošno, izpustimo množico zanimivih podrobnosti, ki dajejo pomemben pečat slovenski pokrajini. In če skušamo najti skupne poteze, ugotovimo, da se lahko na kratkih razdaljah občutno razlikujejo relief, podnebje, vode, rastlinstvo, prst, naselja, narodna, starostna in verska sestava prebivalstva, vrsta kmetijstva, industrijska razvitost, prometna dostopnost, turistična izraba in še številne druge lastnosti pokrajine.

(Vir: Klemenčič, M. M., Lipovšek, I., 2002: Geografija Slovenije 1, str. 8. DZS. Ljubljana)

Značilnost / Jellegzetesség: _____

Prednost / Előny: _____

(2 točki/pont)

D2 – SLOVENIJA / SZLOVÉNIA

6. Med naštetimi energijskimi viri podčrtajte **tri neobnovljive**.

A felsorolt energiaforrások közül húzza alá a három nem felújulót.

Energija morskih valov / *A tengeri hullámok energiája*

Zemeljski plin / *Földgáz*

Geotermalna energija / *Geotermális energia*

Energija plimovanja / *A tengerjárás energiája*

Nafta / *Kőolaj*

Hidroenergija / *Vízenergia*

Energija vetra / *Szélenergia*

Premog / *Szén*

(1 točka/pont)

7. Imenujte vrsto **premoga**, ki ga uporabljajo v termoelektrarni **Šoštanj**, in pojasnite, zakaj kljub **nizki kalorični vrednosti** uporabljajo ta premog.

Írja le a szénnek azt a fajtáját, amelyet a šoštanji hőerőműben használnak. Magyarázza meg, mi az oka annak, hogy az alacsony energiataralma ellenére ezt a szenet használják.

Vrsta premoga / Szénfajta: _____

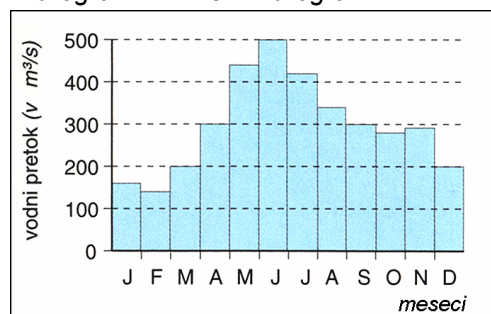
Pojasnitev / Magyarázat: _____

(2 točki/pont)

8. **Hidrogram 1** prikazuje rečni režim naše hidroenergetsko najbolj izkoriščene reke. Imenujte to reko in pojasnite **primernost** rečnega režima glede na razmerje med proizvodnjo električne energije in porabo elektrike **pozimi**.

*Az 1. sz. hidrogram a vízenergetikailag leginkább kihasznált folyónk vízjárását ábrázolja. Nevezze meg ezt a folyót, és magyarázza meg a vízjárás **alkalmasságát**, tekintettel a villanyenergia-termelésre és **téli** használati arányára.*

Hidrogram 1 / 1. sz. hidrogram

(Vir: Kunaver, J., in drugi, 1995: Obča geografija, str. 119. DZS. Ljubljana)

Reka / Folyó: _____

Pojasnitev / Magyarázat: _____

(2 točki/pont)

9. Ovrednotite vlogo **Jedrske elektrarne Krško** z vidika **potreb** naše **države** po električni energiji in z vidika **vpliva na okolje**.

Értékelje a Krškói Atomerőmű szerepét országunk villanyenergiail-szükségleteire és környezeti hatásaira nézve.

Potrebe po električni energiji / Villanyenergiail-szükségletek: _____

Vpliv na okolje / Környezeti hatás: _____

(2 točki/pont)

10. Imenujte dva **različna alternativna** energijska vira, ki bi ju lahko izkoriščali v **Vzhodni Krški kotlini** in **Koprskem primorju** ter pojasnite **naravno danost** za njuno izrabo.

Nevezze meg azt a két alternatív energiaforrást, aminek felhasználására a Krškói-medence keleti részében, valamint a Koperi-tengermelléken kerülhetne sor. Magyarázza meg az energiaforrások felhasználásának természeteti adottságát.

Vzhodna Krška kotlina / A Krškói-medence keleti része: _____

Pojasnitev / Magyarázat: _____

Koprsko primorje / Koperi-tengermellék: _____

Pojasnitev / Magyarázat: _____

(3 točke/pont)

E1 – MAGYARORSZÁG / MADŽARSKA

11. *Figyelmesen olvassa el a következő mondatokat, majd egészítse ki az állításokat. Válasszon a három felsorolt lehetőség közül.*

Pozorno preberite naslednje trditve in jih dopolnite z ustreznimi rešitvami. Izberite eno od treh ponujenih rešitev.

- 1 *Magyarország területének több mint _____ az Alföld makrorégió foglalja el.*

Makroregija Alföld obsega več kot _____ površine Madžarske.

- A *tizedét / desetino* B *negyedét / četrtno* C *felét / polovico*

- 2 *Az Alföld a legalacsonyabb átlagmagasságú táj Magyarországon. A legmagasabb pontjai alig haladják meg a _____ métert.*

Alföld ima najnižjo povprečno nadmorsko višino na Madžarskem. Njene najvišje točke komaj presegajo _____ metrov.

- A 100 B 200 C 300

- 3 *Az Alföldön van Magyarország első nemzeti parkja, a _____ Nemzeti Park.*

V tej makroregiji je najstarejši nacionalni park na Madžarskem, to je _____.

- A *Duna–Dráva Nemzeti Park* B *Kiskunsági Nemzeti Park* C *Hortobágyi Nemzeti Park*

- 4 *Az Alföld legnyugatibb részét a _____.*

Najzahodnejša pokrajina makroregije Alföld je _____.

- A *Kiskunság* B *Hortobágy* C *Mezőföld*
(2 pont/točki)

12. *Az Alföld Magyarország legmelegebb és egyben legszárazabb területe. Mi befolyásolja leginkább ezt az éghajlati jellegzetességet? Írja a felsorolt tényezők közül a megfelelő betűjelet a vonalra.*

Najtoplejša in hkrati najbolj sušna pokrajina Madžarske je Alföld. Kateri podnebni dejavnik najbolj vpliva na to značilnost? Napišite črko pravilnega odgovora na spodnjo črto:

- A *északkeleti szélirány* B *óceántól való távolság* C *földrajzi szélesség*
severovzhodni veter *oddaljenost od oceana* *geografska širina*

(1 pont/točka)

13. *Hasonlítsa össze az Alpokalja és az Alföld éghajlatának jellegzetességeit, majd írja a megfelelő jellemzők betűjelét a táblázatba!*

Primerjajte podnebne značilnosti pokrajin Alpokalja in Alföld. Nato vpišite črke, s katerimi so označene te značilnosti, na pravilno mesto v razpredelnici:

A <i>a napi és az évi hőingás magas</i>
Dnevna in letna amplituda sta visoki.	B <i>a tél enyhébb</i>
Zima je milejša.
C <i>a nyár hűvösebb</i>
Poletje je bolj sveže.	D <i>a napsütéses órák száma kevés</i>
Število sončnih ur je majhno.
E <i>kifejezettebb az óceáni hatás</i>
Oceanski vpliv je izrazitejši.	F <i>a csapadék egész évben sok</i>
Čez celo leto je dosti padavin.

Alpokalja	Alföld

(2 pont/točki)

14. 1 *Melyik folyó vízgyűjtő területéhez tartozik az Alföld legnagyobb része?*

K porečju katere reke spada večina makroregije Alföld?

- 2 *Hol ered ez a folyó?*

Kje izvira ta reka?

- 3 *Hol hagyja el az ország területét?*

Kje zapusti ozemlje Madžarske?

(2 pont/točki)

15. *Az Alföldet Magyarország »éléstárának« is nevezik. Röviden írja le két természetföldrajzi érv segítségével, hogy miért.*

Alföld imenujejo tudi »žitnica« Madžarske. Na podlagi dveh naravnogeografskih dejstev na kratko razložite zakaj.

1 érv / dejstvo: _____

2 érv / dejstvo: _____

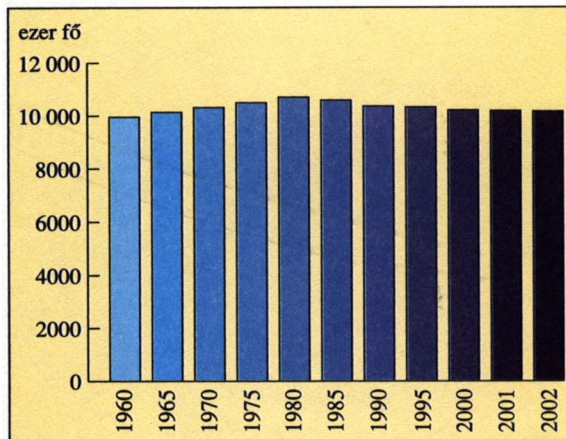
(3 pont/točke)

E2 – MAGYARORSZÁG / MADŽARSKA

16. Magyarország Európa legkedvezőtlenebb demográfiai helyzetű országai közé tartozik. A grafikon segítségével oldja meg az alábbi feladatokat.

Madžarska spada med evropske države z najbolj neugodnimi demografskimi značilnostmi. Oglejte si graf in rešite naloge.

Graf 1 / 1. sz. grafikon

Magyarország népességszámának alakulása

1. Mi jellemzi Magyarország népességszámának alakulását az utóbbi években?
Kaj je značilno za gibanje števila prebivalstva na Madžarskem v zadnjih letih?

2. Melyik év mutatja Magyarország népességének legmagasabb számát?
Katero leto označuje največje število prebivalcev Madžarske?

3. Mit jelent a természetes fogyás kifejezés? Karikázza be a helyes választ.
Kaj pomeni izraz negativni prirastek? Obkrožite pravilno navedbo.

- A a halálozások száma meghaladja a születések számát
Število umrlih je večje od števila rojstev.
- B a halálozások száma alacsonyabb a születések számánál
Število umrlih je manjše od števila rojstev.
- C a halálozások száma egyenlő a születések számával
Število umrlih je enako številu rojstev.

(2 pont/točki)

17. Magyarország népességének eloszlása egyenlőtlen. Ehhez a népesség belső vándorlása is hozzájárult. Hova irányult a vándorlók zöme az utóbbi évtizedekben? Sorolja fel ezen migrációk három okát!

Razporeditev prebivalstva Madžarske je neenakomerna, kar je posledica tudi notranjih migracij. Navedite glavno smer in tri vzroke za notranje migracije v zadnjih desetletjih.

A belső vándorlások iránya / Smer notranjih migracij:

A belső vándorlások okai / Vzroki notranjih migracij:

1

2

3

(2 pont/točki)

18. Magyarázza meg az ingázás kifejezést.

Razložite izraz dnevna migracija.

(2 pont/točki)

19. Magyarországon is kezdenek település- és népességtömörülések kialakulni.

Na Madžarskem se že oblikujejo tudi zgoštevna območja naselij in prebivalstva.

1 **A 1. sz. melléklet (a 2. sz. feladatlap melléklete)** térképe alapján nevezze meg a már kialakult agglomerációs térségeket.

Iz karte v **prilogi 1 (Priloga k izpitni poli 2)** imenujte že izoblikovana zgoštevna območja.

2 Melyik két agglomerálódó térség fejlődik a szlovén határhoz legközelebb?

Kateri dve bodoči zgoštevni območji se razvijata najbliže slovenski meji?

(2 pont/točki)

20. Nevezze meg a zsúfolt városok egy környezeti problémáját, majd írja le megoldásának lehetőségét!

Imenujte okoljski problem gosto naseljenih mest in predlagajte možnost rešitve tega problema.

Probléma / Problem: _____

Megoldása / Rešitev: _____

(2 pont/točki)

PRAZNA STRAN
ÜRES OLDAL

PRAZNA STRAN
ÜRES OLDAL

PRAZNA STRAN
ÜRES OLDAL

PRAZNA STRAN
ÜRES OLDAL